

Νερό-Πηγή ζωής

Οι προοπτικές που τρομάζουν και η ανάγκη για ευαισθητοποίηση και δράση

Οι θάλασσες και οι ωκεανοί καλύπτουν το 70% της επιφάνειας της Γης και παράγουν περίπου τα τρία τέταρτα του οξυγόνου που εισπνέουμε. Ο άνθρωπος, όμως, μπορεί να χρησιμοποιήσει άμεσα μόνο το 1% του νερού.

Η επιθεώρηση "η ΕΥΡΩΠΗ στη ΖΩΗ μας" για τον φυσικό αυτό πόρο, αφιερώνει αρκετές σελίδες σε αυτό το τεύχος, όπως έκανε και στο προηγούμενο και θα κάνει και στο επόμενο. Στόχος να παρουσιάσει στοιχεία και να ευαισθητοποιήσει για την προστασία και την διαχείριση των υδάτων.

Στο αφιέρωμα αυτού του τεύχους, καταγράφεται επίσης το πολύ έντονο πρόβλημα του νερού σε μια από τις περιοχές της Ελλάδας, την ΑΡΓΟΛΙΔΑ. Σε αυτή τη περιοχή οι κάτοικοι έχουν φτάσει σε απόγνωση: Οι πηγές στερεύουν για πρώτη φορά από την εποχή του Ηρακλή.....!!!!

ΜΕΡΟΣ 2ο

Της
Λιάνας ΓΟΥΤΑ

Χημικού Μηχανικού
Στελέχους των ΕΛΠΕ

l.v.gouta@hellenic-petroleum.gr,
www.lianagouta.gr,

Το νερό...νεράκι

Έχουμε σκεφτεί αλήθεια πόση σοφία κρύβεται πίσω από τη λαϊκή ρήση «θα πούμε το νερό...νεράκι»? Όλη η σημασία, η αξία, η ανάγκη του πολύτιμου αυτού αγαθού συμπυκνωμένη σε μια φράση. Μια φράση τόσο παλιά, πολύ παλιότερη από όλα τα μεγάλα περιβαλλοντικά προβλήματα και τις προκλήσεις που αντιμετωπίζουμε το τελευταίο διάστημα σε όλη την υφήλιο, αλλά δυστυχώς πιο επίκαιρη από ποτέ! Γιατί πραγματικά, όπως λέγαμε και στο προηγούμενο άρθρο, το νερό είναι πηγή ζωής. Και δεν είναι μόνο η ποιότητα ζωής και η ευημερία που εξαρτάται από αυτό. Όπου υπάρχει νερό, υπάρχει ζωή. Όπου χάνεται, έρχεται ο θάνατος. Από όλους τους φυσικούς πόρους μοιάζει να είναι ο πιο πολύτιμος.

Το νερό σε επαρκή ποσότητα είναι λοιπόν το πρώτο ζητούμενο. Πόσο τυχεροί πρέπει να νιώθουμε για το νερό που έχουμε, όταν μαθαίνουμε πς ότι 232 εκατομμύρια άνθρωποι του Τρίτου Κόσμου δεν καλύπτουν τις βασικές καθημερινές τους ανάγκες ή ότι 2.000.000 άνθρωποι κάθε χρόνο πεθαίνουν από έλλειψη ή ακαταλληλότητα νερού? Και με πόση προσοχή και δέος πρέπει να το δούμε από δω κι εμπρός τουλάχιστον? Πολλά χρόνια κήλησαν με ενέργειες που έπληξαν τον υδατικό πλούτο, με υπεραντλήσεις, με αποξηράνσεις, με υδροβόρες ή μάλλον «υδρο-φάγες» καλλιέργειες. Όλα αυτά τα λάθη του παρελθόντος, σε συνδυασμό με τις συνεχώς επιδεινούμενες κλιματικές αλλαγές, τη ξηρασία, τη λειψυδρία, Βάζουν πλέον σοβαρά ερωτηματικά για την ύπαρξη του αγαθού, που πολλοί το θεωρούμε συχνά δεδομένο.

Δεύτερο ζητούμενο η ποιότητα. Το γάργαρο νερό της πηγής, το γαλάζιο διάφανο της θάλασσας παύουν πλέον κι αυτά να αποτελούν δεδομένο. Η

κακή και αλόγιστη χρήση από τον άνθρωπο είναι μια ιστορία πολλών χρόνων. Ποτάμια και λίμνες αποτέλεσαν για χρόνια τους αποδέκτες της όποιας βιοτεχνικής, βιομηχανικής αλλά και αστικής δραστηριότητας. Το ίδιο και οι θάλασσες. Λύματα, απόβλητα, έβρισκαν εύκολο δρόμο προς τα ποτάμια, τις λίμνες και τις θάλασσες. Αλλά ακόμα και τα νερά των πηγών, τα υπόγεια νερά, διατρέχουν κι αυτά τους δικούς τους κινδύνους από τα χημικά των καλλιεργειών που επί χρόνια ποτίζουν τα εδάφη, από τις ανεξέλεγκτες χωματερές που αποστραγγίζουν, από τοξικά και επικίνδυνα απόβλητα που πετιούνται ανεξέλεγκτα και διαπερνούν το έδαφος. Η κατάληξη τους είναι στα υπόγεια νερά και τελικά στον κύκλο ζωής των οργανισμών και του ίδιου του ανθρώπου. Η ευθύνη ανήκει σε πολλούς. Στον πολίτη αγρότη, τον πολίτη βιοτέχνη ή βιομηχανο, στις τοπικές αρχές, στο κράτος. Όλοι έχουμε το μερίδιο ευθύνης μας.

Για όλο τον πολύπλοκο και πολυσύνθετο κύκλο ζωής που συνδέεται με το νερό, υπήρξαν πολυάριθμα κείμενα νομοθεσίας για να ρυθμίζουν και να ελέγχουν το ένα ή το άλλο θέμα. Η πολυδιάσπαση αυτή κάθε άλλο παρά βοηθούσε στην προστασία αυτού του αγαθού, μια προστασία που έπρεπε να είναι ολιστική, στο σύνολο του κύκλου του. Έτσι το 2000 οι τεχνοκράτες και οι πολιτικοί των χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης προχώρησαν στην συγκέντρωση όλης της σχετικής νομοθεσίας σε μια Οδηγία, που γι αυτό ονομάστηκε Οδηγία Πλαίσιο για τα νερά, την Οδηγία 2000/60. Πραγματικά, ένα εργαλείο πολιτικής και διαχείρισης για την προστασία των υδάτων. Ένας μεταρρυθμιστικός μηχανισμός στην προσέγγιση στις αειφορικές διαχειρίσεις των υδάτων, εργαλείο για κάθε κράτος μέλος χωριστά, αλλά και για τις συνεργασίες των κρατών, στο κρίσιμο θέμα των διασυνοριακών υδάτων, ποταμών και λιμνών. Η νέα φιλοσοφία που έφερε η Οδηγία ήταν η συνολική αντιμετώπιση / προστασία / διαχείριση των υδάτων ανά λεκάνη απορροής. Συνολική αντιμετώπιση ως προς την πηγή, τη διαδρομή, την κατάληξη των υδάτων, αλλά και συνολική ως προς τα χαρακτηριστικά και την ποιότητα που πρέπει να διαφυλαχθεί. Δεν αρκεί να είναι το νερό απλώς κατάλληλο για τη χρήση που προορίζεται, πχ για την αγροτική, αλλά πρέπει να είναι συνολικά κατάλληλο από φυσική, χημική και βιολογική άποψη, εξασφαλί-

Επεξεργασία νερού στον Ασπρόπυργο

ζοντας την επιβίωση όλων των οργανισμών που εξαρτώνται από αυτό.

Αυτή την Οδηγία, κλήθηκε κάθε Κράτος Μέλος να την εφαρμόσει. Δύσκολη η εφαρμογή της, να, για αρκετές χώρες, γιατί απαιτεί αλλαγή φιλοσοφίας, διοικητικές αλλαγές, γνώση και εξειδίκευση, υλικούς και ανθρώπινους πόρους. Κι η χώρα μας καθυστέρησε κι έχουμε ακόμα σοβαρές εκκρεμότητες. Ωστόσο το σημαντικό είναι να μη σταθούμε στην απλή νομοθετική προσαρμογή. Η πραγματικό και ουσιαστικό ζήτημα είναι ότι κάνουμε χρόνο στο να εφαρμόσουμε ουσιαστικά και αποτελεσματικά όλα εκείνα που θα μας εξασφαλίσουν την προστασία του μεγαλύτερου αγαθού για τη ζωή τη δική μας και όλων των οργανισμών.

Και πέρα από την κεντρική εξουσία που οφείλει να εφαρμόσει με τον πιο ουσιαστικό τρόπο τα παραπάνω, πρέπει να δούμε και τι ακόμα μπορούμε να κάνουμε. Στα χρόνια που διανύουμε με τις παρατεταμένες ξηρασίες, η λειψυδρία χτυπά την πόρτα μας, ειδικά σε χώρες όπως η Ελλάδα. Πέρα από την καλή ποιότητα των υδάτων που θα μας εξασφαλίσει η ορθή εφαρμογή της Οδηγίας 2000/60, χρειάζεται να προχωρήσουμε ακόμα παραπάνω, σε δραστικά μέτρα μείωσης της κατανάλωσης του νερού. Αυτό απαιτεί γενναίες αποφάσεις και σε κεντρικό επίπεδο, με κοστολόγηση και τιμολόγηση της χρήσης του νερού σε τομείς όπως ο αγροτικός, που καταναλώνει το 85% του πόσιμου νερού στην Ελλάδα, με σπατάλη μεγαλύτερη του 50%, αλλά και με τοπικές δράσεις που να στοχεύουν στη μείωση των απωλειών στα δίκτυα υδροδότησης, στην ενημέρωση του κοινού για αλλαγή της συμπεριφοράς των καταναλωτών κλπ.

Είναι σημαντικό να καταλάβουμε ότι μόλις το 1% του διαθέσιμου νερού στη γη είναι πόσιμο και άμεσα

διαθέσιμο. Και για να μη γίνει «αγαθό εν ανεπαρκεία», πρέπει να το χειριστούμε ως «αγαθό υπό προστασία» και ποσοτικά και ποιοτικά!

Περιβάλλον

Νερό - Πηγή ζωής & προοπτικές που τρομάζουν

Η
ΕΥΡΩΠΗ
ΣΤΗ
ΖΩΗ
ΜΑΣ 16.

ΜΗΝΙΑΙΑ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΗ
του "ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΓΙΓΝΕΣΘΑΙ"

Στο ΘΕΜΑ του ΜΗΝΑ
ο ευρωβ. Μανώλης ΜΑΥΡΟΜΜΑΤΗΣ :
"ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΣ,
έτοιμη η Λευκή Βίβλος
Εναρμονισμένη πολιτική με
αθλητισμό για όλους θέλει η ΕΕ"

αφιέρωμα
Νερό - Πηγή ζωής

Οι προοπτικές που τρομάζουν
και η ανάγκη
για ευαίσθητοποίηση και δράση
μέρος 2^ο

ΑΡΓΟΛΙΔΑ:
έναν νομό στα πρόθυρα της δίψας

υπάρχουν λύσεις;
πώς σκέπτονται οι υπεύθυνοι;

Απαντούν σε ερωτήσεις μας:
ο νομάρχης ΣΩΤΗΡΟΠΟΥΛΟΣ,
ο πρόεδρος της ΤΕΔΚ ΜΠΟΥΡΗΣ,
και ο δήμαρχος ΜΠΟΥΚΟΥΡΗΣ

ΜΕ ΕΠΙΤΥΧΙΑ
η εκδήλωση της επιθεώρησης μας
για τον Έλληνα - Ευρωπαϊκό
Καταναλωτή

Υιοθετήθηκε πρόγραμμα
για την βελτίωση της ποιότητας ζωής
των ηλικιωμένων

ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ:
Νομάρχης Πέλλας ΚΑΡΑΜΑΝΗΣ:
"Η περιβαλλοντική πολιτική
λείπει από τη χώρα μας"

Ανάγκη συνεργασίας στη Μεσόγειο
Δημιουργείται Ευρω-Μεσογειακή
Ενεργειακή Κοινότητα

**Τι γίνεται με τις συνθήκες
υποδοχής μεταναστών;**
καταγγελίες ευρωβ. ΛΑΜΠΡΙΝΙΔΗ

**Έκκληση από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο
για εδραίωση των μεταρρυθμίσεων
της ΚΑΠ του 2003**